

ستون حوادث

ص ۳

معرفی کتاب

ص ۴

دوهفته‌نامه فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، صنفی سحر
انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشگاه علامه طباطبائی (ره)

MOSTAGHELATU

با ما در ارتباط باشید.
۰۹۹۰۸۴۷۸۳۷۰

مسائل صنفی
خود را با ما در میان بگذارید و
شماره‌های بعدی نشریه را
دنبال کنید
۰۹۹۰۵۶۳۸۴۶۸

آبی بر آتش سوزان

تأثیر مصوبه اخیر مجلس شورای اسلامی بر ابر بحران صندوق‌های بازنشستگی

بویا زینلی پور
دبیر سیاسی شورای مرکزی

اگر پیگیر اخبار باشید حتماً در رابطه با حراج جزیره‌ها در یونان، مطالبی به گوشتان خورده است. این کشور در مرحله نخست ۱۷ جزیره از خاک خود را برای فروش عرضه کرده است. پیش‌بینی می‌شود در آینده این مقدار به ۱۲۰ جزیره افزایش یابد. علت فروش جزایر در یونان، پرداخت بدهی‌های خارجی دولت یونان است. قصه آنجایی جذاب می‌شود که بدانیم قسمت اعظم بدهی‌های یونان به بانک جهانی ناشی از ناترازی صندوق‌های بازنشستگی این کشور است.

باید جزایرمان را بفروشیم ...

وضعیت صندوق‌های بازنشستگی در کشور ما شباهت زیادی به یونان دارد. در ایران ۱۵ صندوق از ۱۷ صندوق بازنشستگی ورشکسته هستند. وضعیت نسبت پشتیبانی در ۲ صندوق دیگر که صندوق‌های جوانی هستند، چندان چنگی به دل نمی‌زند. نسبت پشتیبانی شاخصی است که وضعیت صندوق‌های بازنشستگی را می‌سنجد. این شاخص در صندوق باید حداقل ۴ باشد. در حالی که در ۱۵ صندوق این عدد کمتر از ۴ است. حتی در بعضی از صندوق‌ها این ضریب به کمتر از ۱ رسیده است. از ابتدای دهه ۹۰ صندوق‌ها تعهدات خود را با کمک‌های دولت پرداخت می‌کنند. تقریباً صندوق‌ها وابستگی صد درصدی به بودجه عمومی دارند. میزان تعهدات صندوق‌های بازنشستگی به صورت تصاعدی در حال افزایش است. به طوری که حدود ۱۵ درصد از بودجه عمومی سال ۱۴۰۲ صرف پرداخت تعهدات بازنشستگان شد. پیش‌بینی می‌شود در سال ۱۴۲۹ این رقم به بیش از ۵۰ درصد افزایش یابد. با وجود چنین شرایطی، ادعای مدیر کل معزول بیمه‌های اجتماعی وزارت کار، در رابطه با فروش جزایر ایران برای پرداخت حقوق بازنشستگان، در صورت تداوم این روند چندان بیراه هم نبود.

پیری زودرس

عوامل متعددی در شکل‌گیری این بحران دست دارند. اما یکی از عوامل بنیادین، مربوط به مدل نظام تامین اجتماعی در ایران است. در تمام کشورها صندوق‌های بازنشستگی پس از مدتی دچار مشکل می‌شوند. زیرا به مرور زمان نسبت مستمری بگیران به کسانی که حق بیمه می‌دهند، افزایش می‌یابد. این نوع از نظام تامین اجتماعی به تغییرات جمعیتی بسیار حساس است. بدین ترتیب شاخص نسبت پشتیبانی صندوق‌های بازنشستگی به مرور کاهش می‌یابد. اما در کشور ما سرعت کاهش این شاخص به طور خارق‌العاده زیاد است. به طوری که صندوق‌های بازنشستگی دچار پیری زودرس شده‌اند.

ضربه مهلک قوانین بخشنده

بی‌شک سخت‌ترین ضربه بر پیکر صندوق‌های بازنشستگی را قوانین غیر اصولی وضع شده در رابطه با سن بازنشستگی وارد کرده است. قوانینی که خصوصاً در دهه ۸۰ و در پی افزایش درآمدهای نفتی وضع شدند. به عنوان مثال می‌توان به قانون بازنشستگی پیش از موعد اشاره کرد. طبق این قانون، افراد می‌توانند با ۲۵ سال کار بازنشسته شوند. از سویی دیگر، تعداد مشاغل سخت و زیان‌آور به طور غیرمنطقی زیاد است. تعداد بیمه‌های حمایتی هم هر ساله اضافه می‌شود.

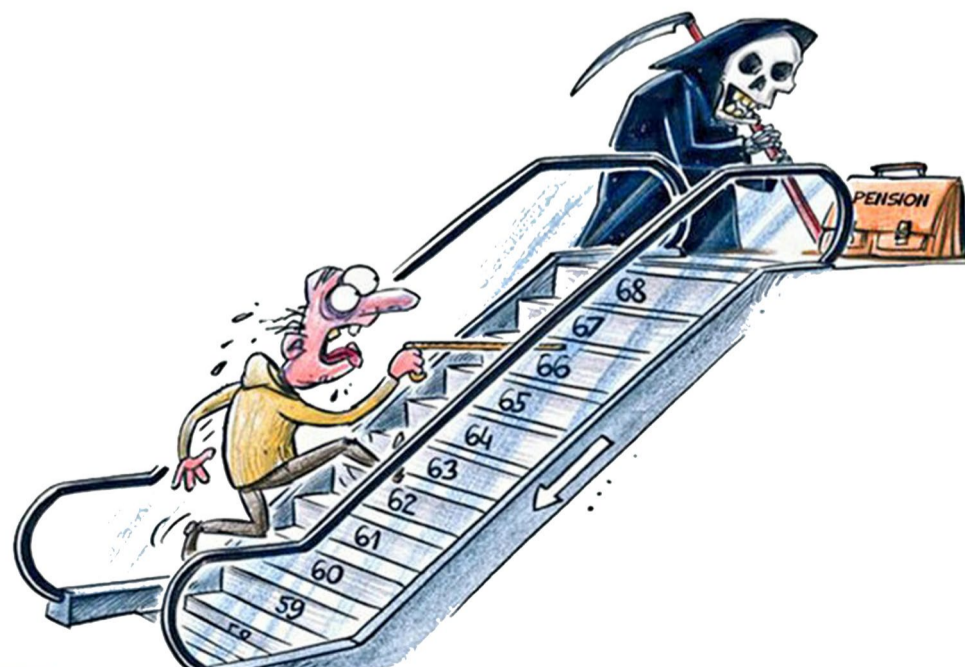
میانگین سن بازنشستگی در کشور ما حدود ۵۲ سال است. در حالی که میانگین سن امید به زندگی از ۷۷ سال عبور کرد. یعنی شخص به طور میانگین ۲۵ سال مستمری دریافت می‌کند. در حالی که این فاصله در دهه ۳۰ تنها ۱۰ سال بوده است. در حال حاضر به طور میانگین هر شخص حداقل ۵ برابر پولی که به صندوق‌ها پرداخت می‌کند، مستمری دوران بازنشستگی از صندوق‌ها می‌گیرد. قوانین بخشنده غیرکارشناسی و افزایش میانگین سن امید به زندگی با چاشنی مدیریت غلط مدیران همگی در کنار هم اسباب ایجاد وضع موجود را فراهم کرده‌اند.

پایان خواب خوش مجلس

سال‌ها است کارشناسان نسبت به ایجاد یک ابربحران در صندوق‌های بازنشستگی هشدار می‌دهند. اما تا کنون هیچ کس شجاعت اقدام برای بهبود این وضعیت را نداشته است. ۲ هفته پیش که مجلس در اقدامی صحیح و قابل تقدیر افزایش سن بازنشستگی را مصوب کرد. افزایش سن بازنشستگی علاوه بر کاهش تعهدات آتی صندوق‌ها موجب افزایش درآمد صندوق‌ها نیز می‌شود. از سال ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۵ افزایش سن بازنشستگی در ۵۰ کشور متناسب با افزایش میانگین سن امید به زندگی و کاهش نرخ باروری صورت گرفته است. از میان این ۵۰ کشور می‌توان به کشورهای آلمان، اسپانیا، کره جنوبی، فرانسه و یونان اشاره کرد.

افزایش سن بازنشستگی پایان کار نیست!

افزایش سن بازنشستگی یکی از اصلاحات مهم و تأثیرگذار در برنامه هفتم پیشرفت است. اثر افزایش سن در به سال آینده، خود را در نسبت پشتیبانی صندوق‌ها نشان می‌دهد. اما بدون شک به تنهایی نمی‌تواند تمام مشکلات صندوق‌های بازنشستگی را حل کند. اصلاحات مدیریتی و مالی، اقدامات بنیادی‌تری هستند که در مصوبه برنامه هفتم پیشرفت، پیش از افزایش سن بازنشستگی در مجلس به تصویب رسیدند. اصلاح ساختار انتخاب مدیران شرکت‌ها و همچنین خصوصی‌سازی شرکت‌ها، از این دست اقدامات است که می‌تواند منجر به مولد سازی صندوق‌ها شود. البته در نگاهی کلان‌تر مادامی که اقتصاد کشور درگیر رکود همراه با تورم باشد، هیچ راه حل دائمی و صددرصدی برای حل مشکل ناترازی صندوق‌ها وجود ندارد. برای حل ریشه‌ای باید سراغ بهبود فضای اقتصاد کلان کشور رفت.

ردرد صلاحیت‌ها، نوای همیشگی!

این روزها بازار انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی تا حدودی داغ است. احراز صلاحیت داوطلبان یکی از مراحل بود که توانست فضای انتخاباتی را بر کشور حاکم کند.

صفحه دوم

کلیشه‌ای در بهارستان

زن، زندگی، آزادی نه تنها اعتراض به حجاب اجباری بود، بلکه مشروعیت جمهوری اسلامی را نیز زیر سوال برد. این کنش بی‌غایت به اتمام رسید اما همچنان شاهد اثرات آن هستیم.

صفحه سوم

جلسه اخلاق با آیت‌ا... تحریری

آیت‌ا... تحریری در دیدار با دانشجویان، اساتید و کارکنان دانشگاه علامه طباطبائی: اخلاص یعنی انجام کار خیر بدون داشتن توقع جبران و تشکر

صفحه چهارم

شورای سیاست‌گذار یا قانون‌گذار

در این مصاحبه از وظیفه شورای عالی انقلاب فرهنگی بخوانید: وظیفه شورای عالی، سیاست‌گذاری، راهبری، نظارت و رصد در حوزه فرهنگ و علم است.

صفحه سوم

رد صلاحیت‌ها، نوای همیشگی

در ببحوچه انتخابات مجلس شورای اسلامی چه می‌گذرد؟

فاطمه صداقت

دبیر دانشکده علوم ارتباطات

فعال داشتند. هیئت نظارت هم تنها یک طیف سیاسی خاص را رد صلاحیت نکرده است؛ برای مثال آقای محمدباقر نوبخت دبیرکل حزب اعتدال و توسعه تأیید صلاحیت شد. پس نمی‌توان نتیجه گرفت که خالص‌سازی صورت گرفته است. تمام کسانی که رد شدند به جهت سبقه و عملکرد نشان داده از خود هستند. اینکه، پذیرفته نشده‌اند قطعاً به سود منافع ملی است.

برخی بیان کردند صلاحیت شورای نگهبان که چهار سال پیش صلاحیت همه این افراد را تأیید کرده بود؟ پس الان شورای نگهبان است که زیر سوال می‌رود. پاسخ کاملاً شفاف است؛ اینکه صلاحیت نماینده‌های فعلی مجلس مجدد با دقت بررسی می‌شود، یعنی نماینده شدن مصونیتی برای افراد ایجاد نمی‌کند و تمام کنش‌ها و اقدامات آنان زیر ذره‌بین است.

در پایان؛ برخی از معترضان مدعی هستند که این رد صلاحیت‌ها بر مشارکت مردم در انتخابات اثر منفی می‌گذارد. امکان رقابت در این حوزه، نیز از بین می‌رود. آنان بیان می‌کنند که این شیوه از رد صلاحیت‌ها، نشان از رویکرد حذفی حاکمیت است. این شیوه آسیب‌های جدی بر نظام سیاسی کشور وارد می‌کند. ضمن تشکر از نگرانی بابت آمار مشارکت باید بیان داشت تأیید صلاحیت اشخاصی که شایستگی کافی را ندارند نه تنها باعث آسیب زدن به نظام سیاسی کشور نمی‌شود؛ بلکه تاثیر چندانی هم بر روی آمار مشارکت نمی‌گذارد. اشخاصی که در سال‌های اخیر پس از تأیید صلاحیت شدن، ناکارآمدی خود را به مردم نشان دادند؛ دیگر اعتمادی برای جلب کردن در نزد مردم ندارند. با استفاده از ترکیب‌هایی چون خالص‌سازی، یکدست‌سازی و... که دیگر تکراری به نظر می‌آیند؛ می‌خواهند فقط دیگران را مسئول معرفی و خود را تبرئه کنند. هیچ‌کدام از این راه‌ها و بهانه‌ها باعث پیش بردن اهداف و تأیید شدن‌های زورکی نخواهد شد.

این روزها بازار انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی تا حدودی داغ است. احراز صلاحیت داوطلبان یکی از مراحل بود که توانست فضای انتخاباتی را بر کشور حاکم کند. احزاب در تکاپو برای لیست بندی بودند تا فعالیت‌هایشان را شروع کنند. اما با عدم احراز صلاحیت برخی نمایندگان فعلی و شاخص جریان‌های سیاسی، شکل فعالیت‌شان تغییر کرد.

گر هم گلهای هست، دگر حوصله‌ای نیست با انتشار لیست رد صلاحیت شدگان؛ برخی از داوطلبان علت رد شدن خود را در رسانه‌ها اعلام کردند. در این لیست نام برخی از نمایندگان فعلی مجلس مانند مسعود پزشکیان، احمدعلیرضا بیگی، جهان آبادی و... هم به چشم می‌خورد. پزشکیان علت عدم احراز صلاحیت خود را بند ۲ ماده‌ی ۳۱ خوانده است و اظهار می‌کند که به علت نقض در التزام عملی به نظام جمهوری اسلامی ایران رد شده‌ام. پزشکیان نماینده فعلی مردم تبریز، با حالت مظلومانه می‌گوید: «من اگر نظام را قبول نداشته باشم در مجلس چه کار می‌کنم؟» آقای جهان آبادی در مجلس فعلی نائبرئیس فراکسیون مستقلین است. ایشان هم علت عدم احراز صلاحیت خود را چنین عنوان می‌کنند: «حسد می‌زنم موضع‌گیری‌های سیاسی باشد. گلابه دارم و شکایت‌م را به خدا می‌برم.»

تقریباً در تمام این اظهار نظرها، شاهد مظلوم‌نمایی افراد احراز صلاحیت نشده هستیم. آنها سعی دارند اقدامات مرجع ذی‌ربط را زیر سوال ببرند. رد صلاحیت ۳ نماینده‌ی تبریز از جمله آقای پزشکیان که عملکرد ضعیفی نسبت به دریاچه ارومیه داشتند؛ تصمیم درستی است و این نشان از توجه به خواسته‌های مردم منطقه و بازگشایی راه برای نمایندگان کارآمدتر است.

رمز خالص‌سازی برای برد بازی خالص‌سازی یا یک‌دست‌سازی کلیدواژه‌هایی است که پس از اعلام نتایج، در روزنامه‌ها و سایت‌های اصلاح طلبان به کرات دیده می‌شود. با نگاه به پرونده‌ی این نمایندگان می‌توان به عملکرد آنان پی‌برد. شکست پروژه برجام، برهم زدن روند طبیعی بازار بورس، رکود شدید کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی و... نمونه‌ای از اقدامات مدعیان خالص‌سازی است. تاریخ جمهوری اسلامی نشان می‌دهد جریان‌ها و گروه‌های مختلف در برهه‌های زمانی متفاوت در این امور حضور

عدو شود سبب خیر

جایگاه یمن در محور مقاومت

فاطمه بیلهور خورشیدی

دبیر روابط عمومی دانشکده الهیات

از ابتدای شروع جنگ در فلسطین، نبرد در دو جبهه فعال بود. محور اول میان صهیونیسم و حماس در نوار غزه است. محور دوم، یعنی درگیری‌ها در شمال فلسطین را حزب‌الله لبنان پوشش می‌دهد. طی چند روز گذشته نبرد فلسطین با اسرائیل شاهد ورود یک بازیگر جدید است. کنترل تنگه باب المندب توسط انصار... یمن برای رژیم صهیونیستی خطری بزرگ به شمار می‌آید. چرا که بخش بزرگی از نیازمندی‌های آنان با عبور کشتی‌ها و شناورهای بزرگ و کوچک از این تنگه و در ادامه با گذشتن از کانال سوئز فراهم می‌شود. علاوه بر این موقعیت ژئوپلیتیکی این آبراه در جابجایی محموله‌های انرژی صادراتی از غرب آسیا به سمت اروپا یکی از عوامل تأثیر گذار است. برای مثال حمله رسمی به ناوهای آمریکایی در دریای سرخ اتفاق کوچکی نیست که بتوان از آن به سادگی عبور کرد. معنای این اقدام ناامن سازی تجارت آمریکا، اروپا و اسرائیل در دریای سرخ است.

نقطه اوج بازیگری یمنی‌ها نیز افزون بر هدف قرار دادن مکرر بندر ایلات اراضی اشغالی، انهدام پهپاد گران قیمت MQ9 آمریکایی بود. در واقع مهم‌تر از ورود یمن به نبرد مستقیم با اسرائیل و هدف قرار دادن اراضی اشغالی، اعلام جنگ با آمریکا است.

چند مسئله وجود داد که باعث می‌شود به حال کشورهای عربی تاسف خورد. یمن، در حال حرکت در خط محور مقاومت و در مسیر تحقق آرمان‌های ملت فلسطین است. در آن سو کشورهای عربی مدعی حفاظت از آرمان‌های فلسطینیان، هر یک در مسیر عادی سازی روابط با رژیم صهیونیستی، به دنبال سبقت از دیگری هستند. این در حالی است که هجوم نظامی ائتلاف به رهبری سعودی، خسارت‌های عظیمی برای ملت یمن پدید آورد. جای زخم سال‌ها جنگ در یمن، هنوز ترمیم نشده‌بود. این موضوع به تنهایی می‌توانست باعث انزوای انصار... یمن شود. اما حال آنان را به عنوان جدیدترین عضو محور مقاومت بدل کرده و به مصداق «عدو شود سبب خیر» روحیه ایستادگی ملت یمن را شعله ور ساخته است.

یمن، یکی از مهم‌ترین بازوان محور مقاومت یکی از مهم‌ترین اهداف عربستان سعودی از آغاز تجاوز نظامی به یمن این بود که مانع از نقش آفرینی این کشور در محور مقاومت شود. در واقع؛ سعودی‌ها تلاش کردند تا دولتی وابسته به خود را در این کشور در رأس قدرت قرار دهند. تا از این طریق دایره عمق امنیتی و راهبردی عربستان گسترده‌تر شود.

عربستان به دنبال آن بود تا با حاکم ساختن دولتی وابسته به ریاض در یمن، این کشور را به عمق استراتژیک خود تبدیل کند. از سویی دیگر، مقامات سعودی خود به خوبی می‌دانند که یمن به دلیل وضعیت جغرافیایی که دارد پناهگاه خوبی برای تروریست‌های تکفیری محسوب می‌شود. بنابراین؛ در کنار گسترده‌تر کردن عمق امنیتی و راهبردی خود به دنبال ایجاد مأمنی برای تروریست‌ها در یمن بودند. حتی در این زمینه «اسامه بن لادن» رهبر سابق گروه تروریستی القاعده گفته بود: «اگر این گروه روزی افغانستان را از دست بدهد و قرار باشد در جایی دیگر مستقر بشود، یمن را انتخاب خواهد کرد.» علت این مسئله هم شرایط جغرافیایی صعب‌العبور یمن و فاصله بسیار زیاد شهرهای این کشور از یکدیگر است. علیرغم اینکه هندسه جغرافیایی میان یمن و فلسطین کاملاً متفاوت از یکدیگر است؛ دسترسی‌های دو طرف به یکدیگر سخت‌تر از آن چیزی است که فکرش را می‌کنیم. زیرا؛ دو طرف هیچ مرز مشترکی با یکدیگر ندارند. اما پیوند میان آنها در چارچوب محور مقاومت بیش از هر زمان دیگری استحکام یافت. لذا؛ می‌توان گفت کشوری که عربستان سعودی تا چندی پیش تلاش می‌کرد آن را به مأمنی برای تروریست‌های تکفیری تبدیل کند امروز به یکی از بازوان محور مقاومت در منطقه و یا حتی در سطح جهان، تبدیل شده است.

شورای سیاست‌گذار

یا قانون‌گذار

بررسی جایگاه و صلاحیت شورای عالی انقلاب فرهنگی

محمد مهدی دسترنج

دبیر آموزش شورای مرکزی

۱۹ آذر، سالروز تشکیل شورای عالی انقلاب فرهنگی به دستور امام خمینی (ره) است. به این بهانه فرصت را مناسب دیدیم تا به بهانه سالگرد تشکیل این نهاد، یک بخش از نشریه را به جایگاه حقوقی و صلاحیت شورا اختصاص دهیم. از همین رو با جناب آقای حمزه خسروی، کارشناس حقوقی مصاحبه کردیم تا ابهاماتی که در مورد جایگاه حقوقی شورای عالی انقلاب فرهنگی وجود دارد، بررسی و روشن شود.

شورای عالی انقلاب فرهنگی از چه جایگاهی برخوردار است و در ساختار اداری جمهوری اسلامی کجا قرار می‌گیرد؟

بر اساس سند تحول شورا عالی انقلاب فرهنگی که به تأیید رهبری رسیده است، وظیفه شورای عالی، سیاست‌گذاری، راهبری، نظارت و رصد در حوزه فرهنگ و علم است. البته در برخی موارد وظیفه قانون‌گذاری هم پیدا می‌کند. وظیفه اصلی مجلس قانون‌گذاری در زمینه‌های مختلف است. در نتیجه اختلافی نیست که سیاست‌گذاری وظیفه شورای عالی است و مجلس نباید خلاف سیاست‌های کلان که در حوزه فرهنگ قرار داده شده، مصوبه‌ای تصویب کند و یا قانون‌گذاری کند.

در مواردی که شورای عالی علاوه بر سیاست‌گذاری، قانون‌گذاری هم می‌کند، اختلاف به وجود می‌آید، قاعده در مواقع این چنینی چیست؟

از این دست اختلافات از همان ابتدا که امام خمینی (ره) دستور تشکیل شورای عالی را صادر کردند، به وجود آمد. شورای عالی و مجلس هر دو خود را در موضوعات مشترک صالح می‌دانستند. این اختلاف بعد از قاعده‌گذاری‌های متعدد، مخصوصاً در حوزه آموزش عالی تشدید می‌شود. مقام معظم رهبری در اینجا قاعده قرار می‌دهند که هر جا شورای عالی ورود کرد، مجلس ورود نکند. و برعکس هر کجا مجلس ورود کرد، شورای عالی ورود نکند. وی در ادامه نسبت کنکور توضیح داد؛ در اینجا شورا به دلیل داشتن یک سری مصوبات با سابقه و قدیمی‌تر و دستور صریح رهبری خود را دارای صلاحیت می‌دانست. مجلس هم قائل به این بود که اولین ورود به قانون سنجش و پذیرش دانشجوی، توسط مجلس انجام شده و شورا نباید ورود کند.

معیار تشخیص چیست که بدانیم مشخصاً وظیفه قانون‌گذاری با کدام نهاد است؟

مجلس بر اساس اصل ۷۱ قانون اساسی صلاحیت قانون‌گذاری در عموم مسائل کشور در حدود مقرر در قانون اساسی را دارد. یعنی اصل آن است که قانون‌گذاری در همه زمینه‌ها با مجلس است مگر آن‌که منع شده باشد. بر مبنای مصوبه سال ۷۶، وظایف شورای عالی احصا شده و مشخص شده است. اگر در راستای اهداف ۲۸ گانه شورا باشد، می‌تواند در آن زمینه ورود به قانون‌گذاری کند و در حیطه صلاحیت‌های خود عمل کرده است. اگر مجلس قانونی وضع کند و شورای عالی هم در آن زمینه قانونی وضع کرده باشد، شورای نگهبان مرجع تشخیص مرجع صالح است. اگر شورای نگهبان مصوبه شورای عالی را در جهت اهداف ۲۸ گانه شورا بداند، قانون مجلس را مغایر با اصل ۵۷ اعلام می‌کند. به عنوان مثال شورای نگهبان در موضوع کنکور بعد از بررسی‌ها، ایراد مغایرت با اصل ۵۷ گرفته است. مجلس هم دیگر اعتراضی نداشته و در حال حاضر مصوبه شورای عالی در حال اجرایی شدن است.

راه حل کم‌تر شدن این چالش‌ها و اختلافات چیست و چه سازو کاری برای آن چیده شده است؟

شورای عالی برای رفع این اختلاف کمیسیون‌هایی ایجاد کرده است. مانند کمیسیون مشترک هماهنگی شورای عالی و قوا. در آن دو عضو از شورای عالی و نمایندگانی از روسای قوا حاضر هستند و مسائل سطح کلان با هماهنگی بین قوا و شورای عالی از این طریق بررسی می‌شود.

علاوه بر این قضیه در مواقع لزوم، بر حسب تقاضای هیئت رئیسه مجلس یا پیشنهاد شورای عالی، نماینده شورای عالی می‌تواند در جلسات صحن علنی مجلس یا کمیسیون‌ها حضور پیدا کند و نظر این نهاد را تبیین کند. تا از بروز ناهماهنگی‌های احتمالی جلوگیری شود.

یکی دیگر از دستگاه‌هایی که ممکن است با شورای عالی به چالش بخورد، شورای عالی فضای مجازی است. برای هماهنگی با این دستگاه نیز کمیسیونی مشترک از اعضای منتخب دو شورا، تشکیل شده است.

کلیشه‌ای در بهارستان

نگاهی اجمالی به فرایند لایحه حجاب

فرشته و فائیان

دبیر دانشکده الهیات

زن، زندگی، آزادی نه تنها اعتراض به حجاب اجباری بود، بلکه مشروعیت جمهوری اسلامی را نیز زیر سوال برد. این کنش بی‌غایت به اتمام رسید. اما همچنان شاهد اثرات آن هستیم. این مشکل نه تنها آرامش خانواده‌ها را تحت تاثیر خود قرارداد؛ بلکه به امنیت روانی مردم نیز دامن زده است. نتیجه رایزنی دولت مردان برای حل این مشکل لایحه عفاف و حجاب شد.

۷۰ ماده در گردش

پس از نوشتن لایحه عفاف و حجاب توسط قوه قضائیه، متن لایحه نهم اردیبهشت ماه امسال به دولت ارسال شد. هیئت دولت هم پس از تغییراتی لایحه ۱۵ ماده‌ای را در ۲۷ اردیبهشت تصویب و آن را به مجلس شورای اسلامی فرستاد. پس از چکش‌کاری‌های فراوان نسخه نهایی این لایحه با ۷۰ ماده، روز پنجشنبه ۱۸ خرداد توسط مجلس شورای اسلامی منتشر شد. طی همین روند در ۲۳ خرداد، نمایندگان مجلس در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی درخواست بررسی لایحه حمایت از فرهنگ عفاف و حجاب و حمایت و سلامت اجتماعی را به صورت دو فوریتی بررسی کردند. دو فوریتی شدن لایحه عفاف و حجاب به رای گذاشته شد. اما به علت نرسیدن به حدنصاب آراء با آن موافقت نشد و به صورت تک فوریتی باقی ماند. منتهی کار به اینجا ختم نمی‌شود؛ یکشنبه ۲۲ مرداد، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، بررسی این لایحه را با استناد به اصل ۸۵ قانون اساسی از صحن علنی مجلس خارج و به گروهی از نمایندگان سپردند. اکنون وضعیت تغییر کرد و کار به کاردان سپرده شد؛ البته شاید هم نه! بالعکس، کار در گوشه‌ای از مجلس رها شد.

در نهایت حسن ختام این سیر طولانی این شد که در چهارشنبه ۲۹ شهریور نمایندگان مجلس شورای اسلامی با ۱۵۲ رای موافق و ۳۴ رای مخالف و ۷ رای ممتنع اجرای آزمایشی ۳ ساله این لایحه را به تصویب رساندند.

پاس‌کاری مجلس و شورای نگهبان

پس از تصویب لایحه عفاف و حجاب به صورت آزمایشی، لایحه به شورای نگهبان ارسال شد. اذهان به فکر چگونگی اجرای این لایحه بودند که سخنگوی شورای نگهبان دوم آبان ماه اعلام کردند: این لایحه به دلیل وجود ابهامات، به مجلس بازگردانده می‌شود. هفتم آذر ایرادات شورای نگهبان توسط مجلس شورای اسلامی، اصلاح شد و متن آن مجدداً انتشار یافت. آخرین تغییرات لایحه پس از بررسی شورای نگهبان، حذف دو ماده، یک تبصره و اصلاح تقریباً ۴۷ ماده به شکل کلی و جزئی انجام شد.

مشکل از کجاست؟

با وجود فرایند طولانی رفت و برگشت‌ها، برای عده‌ای سوال است که این حجم از ایرادات از کجا نشأت می‌گیرد؟ لازم به ذکر است؛ لویایی که با همه‌ی دقت و نظر کمیسیون مجلس وقتی به شورای نگهبان ارسال می‌شود، بدون شک خالی از ایرادات شورای نگهبان نیستند. زیرا لایحه‌ای که قرار است به قانون تبدیل شود قطعاً حساسیت‌های خاص خودش را دارد؛ نتیجه موشکافی این روزهای شورای نگهبان ۷۸ مورد ابهام، ۲۲ مورد مغایرت با قانون اساسی، قریب به ۱۰ مورد مغایرت با شرع مقدس و ۵ مورد مغایرت با سیاست‌های کلی نظام و ۱۷ مورد تذکر از سوی شورای نگهبان در لایحه ۷۰ ماده‌ای است. این موارد هر خواننده‌ای را متوجه محق بودن انتقادات و غیرقابل دفاع بودن لایحه می‌کند. حال شورای نگهبان با ارائه لیستی بلند، علاوه بر ۱۰۹ ایراد، ۲۳ تذکره املائی نیز به متن لایحه وارد دانسته و آن را به مجلس بازگردانده است.

این روزها زنده نگه داشتن اسلام و جلوگیری از فروپاشی خانواده‌ها وابسته به این لایحه است. این حجم از ایرادات از سوی مجلس قطعاً قابل پذیرش نیست. استفاده ابزاری از این لایحه و طولانی کردن فرایند بررسی لایحه به امید آن است که سر از مجلس بعد در بیاورد. قطعاً این پاس‌کاری‌های متعدد نوید تصاحب مجدد کرسی‌های مجلس را نمی‌دهد. طبیعی است، وقتی اعضای کمیسیون‌ها تحصیلات‌شان هم راستا با موضوع کمیسیونی که در آن عضو هستند نیست. این لایحه‌ای با این سطح از اهمیت اعتبارش را از دست بدهد.

ستون حوادث

بی‌پناه سرپناهان

محمدشاهد چرخکار

نائب دبیر انجمن

به نقل از خبرنگار اعزامی مستقل به مسجد دانشگاه، دانشجویان بعد از قرائت بیانیه‌ای، طی اقدامی دسته‌جمعی اقدام به خوابیدن در حیاط مسجد کردند. یکی از این دانشجویان در وضعی که از سرما، دندان‌هایش با سرعت بسیار بالا به هم اصابت می‌کرد و با احترام به یکی از میلیون‌ها کانون دانشگاه (کانون حمایت از حیوانات) سگ لرز می‌زد به خبرنگار این تشکل گفت: سرمای بیرون از سرمای درون مسجد کمتر است. وی که نمی‌خواست نامش

فاش شود، افزود: شدت سرمای مسجد به حدی است که دانشجویانی که با دوستان خود برای خواب به مسجد می‌آیند باید به هم سیلی بزنند تا خوابشان نبرد و الا ممکن است از سرما بمیرند. متأسفانه مصاحبه به دلیل فوت این شخص نیمه تمام ماند.

مسئولان باهوش و ذکاوت دانشگاه

اغلب انسان‌ها، به خودی خود، عصرها خستگی عجیبی درون خود احساس می‌کنند. مسئولان محترم و دغدغه‌مند اداره تغذیه برای کمک به این گروه از دانشجویان، خود را مقید نموده حتماً ۳ وعده از ناهارها را، همراه با دوغ به دانشجویان بدهند. اگر فکر می‌کردید

مسئولان باهوش

در راستای پریدن

خواب این گروه از

دانشجویان اقدامی

می‌کنند؛ سخت

در اشتباه بودید.

همه‌ی این موارد

در کنار صف‌های

طولانی

غذا،

دانشجویان

را به دهه ۶۰

سوق می‌دهند.

صف‌های طولانی

گوشت و روغن با

ژتونی در دست.

مناجات

از اینکه اینقدر دلسوز ما دانشجویان هستیم متشکریم. قطعاً ایستادن در صف‌های طولانی، صبر ما را تقویت می‌کند. قطعاً آقایون بعد از ۴ طبقه برای غذا بالا رفتن با عضلات پای قوی‌تری مواجه می‌شوند. اما کاش به این فکر هم باشید که غذا بعد از ۴ طبقه پایین آمدن هضم می‌شود.

ویتترین زندگی‌های عروسی

محاسادات محمدی

عضو فعال انجمن در دانشکده علوم اجتماعی

هرعنوان، در مقابل دریافت حق السعی به درخواست کارفرما کار می‌کند. کودکان کارگر در فضای مجازی اغلب وسیله‌ای هستند برای تامین نیازهای مادی والدین خویش هستند. آن‌ها هیچگاه خودشان مستقیماً حق السعی دریافت نمی‌کنند. چه بسا کودکانی که برای تامین درخواست‌های مخاطبان اینستاگرامی، حتی از حقوق اولیه خود نیز محروم می‌شوند!

این فعالیت‌ها غیر از پیامدهای تجدیدنپذیر برای خود کودک، آسیب‌های اجتماعی فراوانی نیز به بار می‌آورد. تغییر و از بین رفتن ارزش‌ها از همین دست ضربات بر پیکر جامعه محسوب می‌شود. این موضوع می‌تواند سازنده دنیایی باشد که در آن اهتمام به بعد معنوی انسان شامل مهرورزی، حمایت، صداقت و ... درحاشیه دفن و عوامل فضیلت را به ظواهر مادی محدود می‌کند. توجه مخاطب که عمق کمتری را واکاوی کند، دغدغه‌های اجتماع بسیط شده و شمولیت رفتارهای جمعی در لایه‌های سطحی فرهنگ محدود می‌شوند.

دانه خوب چو کاری میوه‌ات شیرین شود

خانواده به عنوان هسته اصلی جامعه، می‌تواند کاهنده پدیده‌های اجتماعی آسیب‌زا و ناقل هنجارهای مطلوب باشد. کار کودک در جوامع بین‌المللی مذموم و بحرانی اجتماعی تلقی می‌شود؛ زیرا کودکان را از پتانسیل واقعی، کرامت و جایگاه انسانی‌شان محروم می‌سازد. از بعدی دیگر، رشد فیزیکی و روانی آنان را نیز دچار زیان می‌کند. پذیرش اجتماعی استفاده از کودک در فضای مجازی، مسئله‌ای بنیادی در نظام اجتماعی است که پیامدهای آن در طولانی مدت، بر سر جامعه سایه خواهد افکند. می‌بایست با فرهنگ‌سازی جرم‌انگاری آن و وضع قانون با ضمانت اجرا، درصدد کاهش بازتاب‌های منفی اینترنت سی‌ساله باشیم. تا دائقه مخاطب عوض نشود، جهان مجازی عرصه جولان همین جنس محتوا خواهد بود.

کارگری با مزد خواب

به موجب قانون کار، کارگر کسی است که به

آیت ... تحریری در دیدار با دانشجویان، اساتید و کارکنان دانشگاه علامه طباطبائی (ره)

اخلاص یعنی انجام کار خیر بدون داشتن توقع جبران و تشکر

محمدصادق عباسی

دبیر پذیرش و تشکيلات شورای مرکزی

به مناسبت ایام شهادت حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها جلسه‌ای با سخنرانی محمدباقر تحریری

شاگرد برجسته علامه طباطبائی (ره)، سه‌شنبه هفتم آذرماه بعد از نماز ظهر و عصر برگزار شد. فضای جلسه، فضای فاطمیه بود. حاضرین با اشکی که بر چشم و غمی که در دل داشتند به بیانات گوش سپرده بودند. ایشان در بیانی درباره استادشان اظهار داشته‌اند: علامه طباطبائی زمانی پا به عرصه هستی گذاشت که به قرآن در علم معارف و به‌ویژه حوزه‌های علمی عنایت و توجهی نمی‌شد. به برکت کوشش‌های ایشان با تألیف تفسیر المیزان، قرآن کریم منزلتی ویژه یافت.

شروع بحث با آیه ۵ و ۶ سوره انسان بود: «همانا نیکان همواره از جامی می‌نوشند که نوشیدنی اش آمیخته به کافور [آن ماده سرد، سپید و معطر] است. آن جام از چشمه‌ای است که همواره بندگان خدا از آن می‌نوشند و آن را به دلخواهشان هرگونه که بخواهند جاری می‌نمایند.» قرآن کریم اینجا به صفات و خصایص نیکان اشاره می‌کند. در حقیقت نمونه بارز نیکان، ائمه اطهار علیهم السلام به ویژه حضرت صدیقه طاهره (س) است. بایستی در عرصه‌های معرفتی، عملی و اخلاقی از آنها الگو بگیریم.

خداوند تبارک و تعالی در ادامه این آیات یکی از ویژگی‌های نیکان را برقراری ارتباط مالی با نیازمندان می‌داند و اشاره‌ای به قضیه‌ای اطعام اهل بیت (ع) با محوریت حضرت زهرا (س) می‌کنند. «و غذا را در عین دوست داشتنش، به مسکین و یتیم و اسیر انفاق می‌کنند» کسانی که سه روز روزه می‌گیرند و در هر سه نوبت غذای افطار خود را انفاق می‌کنند. غذایشان فقط نان جو بوده است. قرآن با تکیه بر واژه‌ی «علی حبه» می‌خواهد بگوید: از چیزی که به آن دلبسته هستی و علاقه داری انفاق کن. ثروت و غذا دو تا از دلبستگی‌های ما آدم‌ها است.

نکته مهم این بخش، تعبیر «لوجه ...» است. ساده‌اش می‌شود اخلاص؛ یعنی انسان در ازای نیکی به دیگری از طرف مقابل توقع جبران و حتی سپاس‌گذاری نداشته باشد. این مرحله اول است.

شاگرد برجسته‌ی علامه طباطبائی رحمة الله علیه، وفای به عهد را یکی از خصوصیات انسان‌های باتقوا و مومن می‌دانند. وی ضمن ذکر آیه «والموفون بعهدهم اذا عاهدوا»، فرمودند: قول دادن یکی از مصادیق عهد و پیمان است. اگر توان علمی، جسمی و ... انسان برای پذیرفتن مسئولیتی احراز شد پس از قبول کردن آن باید تا آخر سر حرف خود بماند و پیمان‌شکنی نکند.

آخرین ویژگی‌ای که این استاد اخلاق برای نیکان می‌شمارند صبر و ایستادگی در حال تنگدستی و سختی و هنگام کارزار است. حضرت فاطمه (س) مصداق‌اتم این صفت هستند. ایشان برای دفاع از ولایت و مقابله با طاغوت زمان مقاومت کرد. این خصیصه هم در گفتار و هم در رفتارشان ظاهر و نمایان بود.

شیخ محمد باقر تحریری همچنین به جایگاه ابرار و نیکان می‌پردازند. «ان الابرار لفی نعیم» یقیناً خوبان غرق در نعمت‌های بسیار و فراوان هستند. درنهایت، جایگاهشان بهشت است.

تولیت مدرسه مروی در پایان با بیان توصیه‌ای سخنان خودشان را به پایان رساندند: اساتید دانشگاه علامه طباطبائی باید حمایت از ولایت با تمسک به قرآن کریم را دستور کار خود قرار دهند و اهتمام جدی نسبت به آن داشته باشد.

معرفی کتاب

کتاب کشتی پهلو گرفته، فقط یک کتاب نیست.

زهرا مردابی

مسئول واحد خواران دانشکده ادبیات

با تولد دردانه خداوند، زهرا مرضیه، راز آفرینش او بر جهانیان آشکار شد.

او که قلم‌ها از توصیف ویژگی‌های وجودش عاجز و قاصراند. چه برسد به تقریر و به تصویر کشیدن او. اما چه زندانه و مخلصانه «سید مهدی شجاعی» در کتاب «کشتی پهلو گرفته» به روایت زندگی حضرت فاطمه (س) از زبان اطرافیانش می‌پردازد.

در این کتاب، گاه پدر فاطمه و گاه مادر فاطمه با تو سخن می‌گویند. گاهی هم شوهر و فرزندان فاطمه با تو نجوا می‌کنند.

این اثر بی رقیب، پرفروش و پرتیراژ ۱۴ فصل دارد و نخستین بار در سال ۱۳۶۸ به چاپ رسید.

شما در این اثر فقط یک داستان معمولی را نمی‌خوانید؛ بلکه با یک نثر قوی روبه رو هستید که در طی داستان، جواب خیلی از شبهات را هم می‌گیرید. به گونه‌ای که علاوه بر منطبق بودن بر عقل، بردل نیز می‌نشیند. در نهایت؛ کشتی پهلو گرفته، فقط یک کتاب نیست. بلکه؛ روضه‌ی مجسمی است که در کلاس معرفت و معصوم شناسی، درس دینداری و اخلاق و اطاعت از امرولی را به ما می‌آموزد.

امداد دانشجویان را از یاد نبرید!

بسیاری از پیگیری‌های امور جاری دانشجویی یا صنفی نیاز به پیگیری فوری و مستند دارند. با هر مشکلی برخورد کردید، با ما از طریق آیدی @senfi_mostaghel یا ۰۹۹۰۵۶۳۸۴۶۸ در تماس باشید.

صاحب امتیاز: انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشگاه علامه طباطبائی (ره)

مدیرمسئول: محمدشاهد چرخکار

جانشین سردبیر: مهدیه احمدی

ویراستاران: حمیدرضا بخشنده، مهدیه احمدی صفحه آراء: زهرا سادات شهیدی

هئیت تحریریه: فاطمه صداقت، فاطمه پیله‌ور خورشیدی، فرشته وفائیان، محیاسادات محمدی، محمدشاهد چرخکار، پویا زینلی پور، محمدصادق عباسی، زهرا مردابی، محمد مهدی دسترنج